

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Veaceslav Matcovschi și Liuba Josu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 iulie 2019, în cauza penală, în privința lui

Dimov Mihail XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 17.07.2017 până la 22.03.2019;

Instanța de apel de la 15.04.2019 până la 02.07.2019;

Instanța de recurs de la 19.09.2019 până la 05.02.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 22 martie 2019, Mihail Dimov a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub forma de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal în baza unui concurs d infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor stabilite de sentința nouă și prin sentința judecătoriei Taraclia din 23.03.2016 menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 24.05.2017 i-a fost stabilită pedeapsa definitivă inculpatului sub forma de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2 338 lei pentru efectuarea expertizelor legale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Mihail Dimov la 09.06.2016, aproximativ la ora 20 și 30 de minute, aflând pe strada Găgăuză, 253, satul Copceac, cunoscând cu bună-știință faptul, că XXXXX este minoră, s-a apropiat pe la spate, a apucat de umeri și, aplicând forța fizică, a început să o împingă fără a reacționa la rezistența opusă de ultima și solicitările de a o lăsa, după forțat a dus-o

la brigada nr. 2 din cadrul colhozului „Pobeda”, situată pe str. Dimitrov în satul Copceac, raionul Ceadâr-Lunga, unde cu aplicarea constrângerii fizice a întreținut cu ultima forțat, împotriva voinței acesteia un raport sexual în forma naturală.

Acțiunile lui Mihail Dimov au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal- violul, *adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit cu bună-știință asupra unei minore.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror prin care a solicitat casarea acesteia în partea neîncasării cheltuielilor de judecată în mărime de 2 388 lei de la inculpat cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea de la inculpat cheltuielile judiciare în beneficiul statului.

În motivarea cererii de apel a indicat că la etapa urmăririi penale au fost efectuate expertize judiciare întru demonstrarea vinovăției lui Mihail Dimov, cheltuieli care urmează a fi încasate de la inculpat, odată ce a fost recunoscut vinovat în cele imputate.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Veaceslav Matcovschi în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea cererii de apel a menționat că sentința este bazată doar pe presupuneri, or, probele administrate în respectiva cauză penală nu demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 iulie 2019, apelurile declarate de către procuror și avocatul Veaceslav Matcovschi în numele inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță analizând probele administrate în respectiva cauză penală întemeiat a ajuns la concluzia privind existența în acțiunile inculpatului a faptei infracțiunii incriminate, prevăzut de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a indicat că, argumentele părții apărării precum că, Mihail Dimov urmează a fi achitat de sub învinuirea înaintată, sunt neîntemeiate, or, acestea nu coroborează cu materialele dosarului și se combat prin probele prezentate de partea acuzării.

De asemenea, instanța de apel a apreciat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat este doar o metodă de apărare prin care încearcă să evite răspunderea penală.

Subsecvent, instanța de apel a apreciat ca coerente și adevărate declarațiile părții vătămate care cu o vastitate de amănunte a descris cum am a fost comisă fapta de către inculpat.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului se confirmă nu doar prin declarațiile părții vătămate XXXXX, ci și prin depozitiile martorului Anna Ialanji care sunt consecutive, sunt în corelație cu celelalte probe, și anume prin: plângerea lui XXXXX din 10.06.2016 (vol. I, f. d. 7); proces-verbal de cercetare la fața locului din 10 iunie 2016 (vol. I, f. d. 8-10); proces-verbal de ridicare a lucrurilor de la XXXXX din 18.07.2011 (vol. I, f. d. 31); raport de expertiză medico-legală nr. 127D din 01.08.2016 (vol. I, f. d. 48-49); proces-verbal de confruntare între partea vătămată XXXXX și Mihail Dimov din 16 noiembrie 2016 (vol. I, f. d. 158-159)

De asemenea, argumentul părții apărării precum că, inculpatul nu a comis violul părții vătămate XXXXX, ceea ce se confirmă prin raportul expertizei medico-legale, instanța de apel l-a respins ca fiind nefondat, dat fiind faptul că conform raportul expertizei medico-legale nr. 173 din 18.08.2016, nu a fost colectat frotiul de la Mihail Dimov, din motiv că din momentul celor întâmplare s-a scurs o perioadă îndelungată de timp, mai mult de 2 luni (vol. I, f. d. 99).

Argumentul părții apărării precum că nu s-a probat faptul că din partea inculpatului Dimov a avut loc o constrângere fizică și psihică pentru a comite un raport sexual forțat cu partea vătămată, instanța de apel l-a respins ca neîntemeiat, or, din declarațiile părții vătămate XXXXX se demonstrează contrariul, iar declarațiile acesteia se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 127D din 01.08.2016, conform concluziilor căruia la cet. XXXXX au fost depistate următoarele leziuni corporale: excoriații deasupra buzei de sus în partea dreaptă, în regiunea feselor cauzate de obiect(e) concodont(e) dur(e) sau prin lovitură de acestea care puteau, posibil să creeze în termenul și circumstanțele indicate în rechizitoriu și sunt apreciate, fiecare în parte și ansamblu, ca dăunarea nesemnificativă a sănătății, (vol. I f. d. 48-49).

De asemenea, instanța de apel a respins ca nefondat argumentul părții apărării precum că depozitiile martorului Anna Ialanji sunt inadmisibile întrucât ea nu a fost recunoscută ca reprezentantul legal a părții vătămate XXXXX și nu a putut fi anchetată în calitate de martor, deoarece în conformitate cu art. 78 alin. (7) Cod de procedură penală, reprezentantul legal poate fi chemat și audiat în conformitate cu prezentul Cod.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului a fost demonstrată indubitabil de cumul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că, corect instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul și scopurile celor săvârșite, de persoana celui vinovat, și anume faptul că el are antecedente penale stinse, nu stă la evidenta medicului narcolog și psihiatru (vol. I, f. d. 64, 68) se caracterizează negativ la locul de trai (vol. I, f.d. 67), de caracterul și quantumul prejudiciului cauzat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de comportamentul acestuia înainte și după comiterea infracțiunii care conform art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni grave.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului prima instanță legal a aplicat prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal și prin concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepsei prin sentința nouă și a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Taracalia din 23.03.2016 pe art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 24.05.2017, inculpatului i-a fost corect stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 7 ani cu executarea acesteia în penitenciarul de tip semiînchis.

Cu referire la solicitarea procurorului de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatului în beneficiul statului, instanța de apel a respins-o ca fiind neîntemeiată, or, în conformitate cu prevederile art. 227, 228 și 229 Cod de procedură penală, aceste cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocații Veaceslav Matcovschi și Liuba Josu în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea celor solicitate, recurenții susțin dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond indicând că sentința de condamnare a inculpatului este bazată doar pe presupuneri.

De asemenea, avocații atrag atenția instanței asupra faptului că între părți există un conflict de mai mult timp, iar cererea părții vătămate ar putea fi doar o răzbunare, astfel, instanța urma să verifice acest fapt.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să

decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține, că la caz, avocații Veaceslav Matcovschi și Liuba Josu în numele inculpatului contestă decizia instanței de apel în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel *când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, invocând dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

De asemenea, Colegiul penal respinge ca fiind nefondat temeiul invocat de către apărare precum că nu au fost întrunite elementele infracțiunii imputate

inculpatului, or, alegațiile recurenților raportate la actele cauzei sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de respingere a apelurilor declarate de către procuror și avocatul Veaceslav Matcovschi în numele inculpatului cu menținerea sentinței, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

În susținerea concluziei formulate, Colegiul penal menționează că la această etapă, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe. Prin urmare, instanța de recurs nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factive, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea condamnării inculpatului în baza faptelor imputate prin rechizitoriu.

Respectiv, cu referire la situația de fapt relatată de către recurenți în cererile de recurs, care în opinia acestora denotă nevinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate, Colegiul penal stabilește că, judecând apelul, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Mai mult decât atât, Colegiul penal constată că, alegațiile indicate de către recurenți au fost examinate în instanța de apel, aceasta dând un răspuns clar și întemeiat, or, poziția acestora precum între părți ar fi existat un conflict, iar plângerea părții vătămate ar fi doar răzbunare, instanța de recurs o respinge ca fiind neîntemeiată. Or, această poziție vine în contradicție cu cumulul de probe administrat în respectiva cauză penal, astfel instanța de recurs apreciază poziția apărării drept una declarativă și dată în scopul eschivării inculpatului de la răspundere penală.

Așadar, Colegiul penal subliniază că toate criticile formulate de recurenți, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin. (3) și 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Generalizând cele menționate anterior, Colegiul penal conchide, că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la condamnarea inculpatului sunt corecte și corespund materialului probator, nefiind identificată prezența erorilor judiciare prevăzute la pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință respingerea recursurilor declarate ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Veaceslav Matcovschi și Liuba Josu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 iulie 2019, în cauza penală în privința lui *Dimov Mihail XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **04 martie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico